

ÅLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

1968

N:o 22—23

Innehåll: Nr 22. Ålands landskapsstyrelses beslut angående turistsläpvagnar.
Nr 23. Landskapsförordning om Ålands handelsskola.

Nr 22.

ÅLANDS LANDSKAPSSTYRELSES BESLUT

angående turistsläpvagnar.

Med stöd av 64 § landskapslagen den 4 december 1958 om motorfordon i landskapet Åland har landskapsstyrelsen beslutat följande:

Till person- och paketbil må kopplas enaxlad egentlig släpvagn, vars bredd med högst 500 mm. överstiger dragbilens bredd, på följande villkor:

1) Framtill på släpvagnen så långt ut mot hörnen som möjligt skall på en höjd av 0,4—1,0 meter finnas framåt riktad, vita eller gula och minst 30 cm² stora reflektorer samt på lämplig höjd placerade vita positionsljus.

2) Baktill på släpvagnen skall förutom föreskrivna ljus och reflektorer finnas körriktningssljus för angivande av ändrad körriktning.

3) Dragbilen skall på vardera sidan vara försedd med yttre backspegel så placerad, att föraren kan följa bakomvarande trafik även då släpvagnen är kopplad till bilen; samt

4) Då släpvagnens bredd överstiger dragbilens bredd med mer än 200 mm, skall dragbilen vara försedd med signalstänger utvisande kombinationens största bredd.

Samtidigt har landskapsstyrelsen beslutat, att totalvikten av i detta beslut avsedda släpvagnar må, såvida andra hinder icke föreligga, med avvikelse från vad i 57 § 3 mom. landskapslagen om motorfordon i landskapet Åland är stadgat, överstiga hälften av dragbilens egen vikt, dock icke över 75 % av denna vikt under förutsättning:

1) att släpvagnen är utrustad med av trafikinspektören godkända bromsar.

2) att släpvagnens koppling är säkrad med kätting eller vajer.

3) att vid bestämmandet av släpvagnens totalvikt utöver dess egen vikt beaktas för denna avsett gods såsom säng- och linnekläder, köks- och matkärn, gas- och vattenflaskor, matvaror, drycker m. m.; samt

4) att från importören eller försäljaren eller annorstädes ifrån införskaffas tillförlitlig utredning över att dragbilens tillverkare tillåter att till sådan bilmodell kopplas ifrågavarande släpvagn med beaktande av dess totalvikt.

Vad i detta beslut har föreskrivits om släpvagn gäller även släpanordning, som skall kopplas till person- eller paketbil.

Mariehamn, den 13 juni 1968.

Lantråd MARTIN ISAKSSON

Lagberedningssekreterare Sune Carlsson

Nr 23.

LANDSKAPSFÖRORDNING

om Ålands handelsskola.

Utfärdad, efter inhämtande av Ålandsdelegationens utlåtande
den 13 juni 1968.

Med stöd av 8 § landskapslagen den 15 april 1966 om Ålands handelsskola (8/1966) stadgas:

1 kap.

Undervisningen

1 §.

Utöver i landskapslagen om Ålands handelsskola förutsatt tvåårig lärokurs må i särskilda fall vid handelsskolan inrättas en fortsättningsklass med en ettårig lärokurs för kompletterande och fördjupande undervisning i ämnen som ingår i handelsskolans undervisningsplan samt i andra nödigbefunna ämnen.

Vid handelsskolan må dessutom inrättas en huvudsakligen som dagskola arbetande två månaders kurs för utbildning av försäljare.

2 §.

Handelsskolans tvååriga lärokurs omfattar åtminstone följande ämnen:

1) **obligatoriska ämnen**

modersmålet, bokföring, handelsräkning, handelslära, handelsrätt, handelskorrespondens, kontorsgöromål, affärsskötsel- och försäljningslära, nationalekonomi och samhällslära, ekonomisk geografi, varulära och kemi, finska språket, reklamteknik, maskinskrivning, idrott och gymnastik;

2) **valbara ämnen, av vilka ett är obligatoriskt**

engelska och tyska språken; samt

3) **frivilliga ämnen**

ryska språket och stenografi.

Landskapsstyrelsen må vid behov bevilja handelsskolan rätt att meddela undervisning även i annat än i denna paragraf nämnt ämne och att göra ändringar i här förutsatta ämneskombinationer.

3 §.

Undervisning i valbart eller frivilligt ämne

anordnas endast, om minst fem elever anmält sig för ämnet. Har för ingetdera av de valbara ämnena anmält sig minst fem elever, bestämmer rektor i vilketdera ämnet undervisning skall anordnas. Har elev i första klassen åtnjutit undervisning i valbart eller frivilligt ämne, skall honom meddelas undervisning däri även i andra klassen, oaktat stadgat antal elever icke anmält sig.

2 kap.

Förvaltningen

4 §.

Den närmaste tillsynen över handelsskolan och ansvaret för dess verksamhet ankommer på direktionen, som utgöres av minst fyra ordinarie medlemmar, av dem en som ordförande och en som viceordförande, samt minst två suppleanter. Handelskolans rektor är utöver dessa självskrivnen medlem av direktionen. Direktionens medlemmar och suppleanter bör vara förtrogna med affärlivet och intresserade av affärsutbildningens främjande.

Direktionens medlemmar och suppleanter tillsätts av landskapsstyrelsen för tre år i sänder.

Handelsskolans rektor är sekreterare i direktionen.

5 §.

Handelsskolans inre angelägenheter handhas och avgöres inom ramen för skolans reglemente av rektor. Om ärende, som rör undervisning eller disciplin är av synnerlig vikt, skall rektor inhämta lärarkollegiets åsikt. Vad i 13 § är stadgat om lärare vid skolan, gäller i tillämpliga delar även rektor.

6 §.

Reglementet för handelsskolan skall upptaga bestämmelser angående

- 1) direktionens åligganden;

2) lärarkollegiets sammansättning och åligganden;

3) läsårets längd samt tiden för terminernas begynnande;

4) intagning av elever, speciella inträdesfordringar, uppflyttning från klass, dimission och utgivande av betyg; samt

5) elevavgifterna.

7 §.

Av handelsskolans läroplan bör framgå vilka ämnen och hur många veckotimmar i varje ämne undervisningen omfattar i varje klass, på varje linje och på varje kurs.

Förslag till läroplan uppgöres av rektor, sedan lärarkollegiet hörts, varefter förslaget underställes direktionen för godkännande.

8 §.

Fastställelse av handelsskolans reglemente och läroplan samt däri gjorda ändringar skall av direktionen sökas hos landskapsstyrelsen. Till ansökan skola fogas förslag till reglemente och läroplan i tre exemplar.

Finner landskapsstyrelsen att reglementet bör ändras, skall direktionen beredas tillfälle att yttra sig därom.

3 kap.

Lärare och annan personal

9 §.

Innehavare av tjänst eller befattning vid handelsskolan utnämns av landskapsstyrelsen, sedan direktionens utlåtande om sökandenas kompetens och lämplighet införskaffats.

Timlärare antages av direktionen.

10 §.

Rektor utses inom lärarkollegiet av landskapsstyrelsen för högst tre år i sänder, sedan direktionen och lärarkollegiet hörts. Dessutom utses en prorektor med uppgift att handhåva rektors åligganden, när denne har förhinder.

11 §.

Allmänna kompetensvillkor för lärartjänst är god frejd, minst 21 års ålder samt filosofie- eller ekonomiekandidatexamen och sådan hälsa som icke utgör hinder för handhavandet av lärares uppgifter. Vid anfordran bör sökande förete läkarintyg.

Kompetensvillkor härutöver äro:

1) för lektors(tjänst);

a) att sökanden i de ämnen som hör till tjänstens undervisningsområde erhållit i filosofie- eller ekonomiekandidatexamen eller i handelsskollärarynexamen eller i kompletterande examen vid universitet eller handelshögskola minst vitsordet cum laude approbatur eller, om ämnet icke kan ingå i sagda kandidatexamina, att sökanden visar sig innehåva nödig kunskap och skicklighet för meddelande av undervisning i ämnena;

b) två terminers övning i undervisning vid normallyceum eller vid handelsläroanstalt som handels- och industriministeriet godkänt för ändamålet;

c) vid universitet genomgången förhör för vitsordet approbatur i pedagogik och didaktik;

d) praktiskt lärarprov, som sökanden avlagt i de till tjänstens undervisningsområde hörande ämnena i normallyceum eller vid handelsläroanstalt, som handels- och industriministeriet godkänt för ändamålet, dock så att, ifall till tjänsten hör flera undervisningsämnen, prov i två av de viktigaste ämnena skall anses tillräckligt;

e) inför överlärarkollegium vid normallyceum eller kollegium för bedömning av praktiskt lärarprov avlagt språkprov i svenska; och

f) för undervisningens meddelande nödig praktisk erfarenhet på affärslivets område;

2) för timlärare i teoretiska ämnen och i egentliga fackämnen, att sökanden innehar i punkt 1a) nämnd kompetens och därutöver för timlärare i bokföring, handelslära, handelsräkning, svenska eller annat språk även i punkterna 1b och f nämnd kompetens;

3) för lärare i svensk handelskorrespondens samma kompetens som för lärare i svenska; och

4) för timlärare i idrott och gymnastik nödiga kunskaper samt förmåga och skicklighet att handleda i dessa ämnen.

Kompetens för lärartjänster i språk medföra endast examina, som avlagts vid universitet eller vid sådan handelshögskola, där möjlighet förefinnes att förvärva universitetsvitsord motsvarande kompetens.

Har sökande avlagt annan examen vid universitet eller annorstädes, må landskapsstyrelsen avgöra, i vilken mån denna examen motsvarar de i denna paragraf nämnda examina och vitsorden.

Landskapsstyrelsen må på grund av särskilda omständigheter i enskilda fall medgiva avvikelser från i denna paragraf stadgade kompetensvillkor.

12 §.

Lektors undervisningsskyldighet utgör 24 veckotimmar, om icke landskapsstyrelsen av tvingande skäl i enskilt fall tillåter, att den är mindre, likväl icke mindre än 20 veckotimmar. Rektors undervisningsskyldighet fastställs av landskapsstyrelsen. Den skall understiga lektors undervisningsskyldighet med minst så många veckotimmar som antalet klasser i handelsskolan utgör.

Lärares i övningsämnen undervisningsskyldighet är 26 veckotimmar.

13 §.

Har lärare gjort sig skyldig till fel eller försummelse i tjänsten, skall direktionen omedelbart därom underrätta landskapsstyrelsen.

14 §.

För den som utnämns till lektor äger landskapsstyrelsen utfärda utnämningens antingen omedelbart eller, om sökande förordnats på provår, sedan detta utgått, såvida anmärkning mot hans lämplighet att handha tjänsten icke yppats.

Timlärare förordnas antingen för viss tid eller tillsvidare med en uppsägningstid av tre månader.

Vikarie må i brådskande fall förordnas av rektor för högst en månads tjänstgöring.

4 kap.

Elever

15 §.

För inträde som elev i handelsskolan fordras genomgången lärokurs i folkskola eller motsvarande kunskaper. Praktisk övning i förväg för en tid av minst tre månader må jämväl göras till obligatoriskt krav.

Vid antagande av elever skall såsom tilläggsmerit för sökanden räknas genom intyg styrkt praktik inom handeln eller annat därmed jämförligt affärsområde.

16 §.

Dimissions- och terminsbetyg skall upptaga vitsord över elevens uppförande, flit och uppmärksamhet, ordentlighet i skrift-

liga arbeten, allmänna framsteg samt kunskaper och färdighet i de olika läro- och övningsämnena.

De vitsord som användes i betyg är: berömliga (10—9), nöjaktiga (8—7), försvarliga (6—5) och svaga (4—1).

För uppflyttning av elev till högre klass och för erhållande av dimissionsbetyg fordras att intet läroämne bedömts med lägre vitsord än 5 samt att medelvitsordet i läroämnena icke understiger 6. Uppflyttning till högre klass må enligt lärarkollegiets prövning förvägras elev, vars vitsord i flera ämnen äro så låga att han ej anses med framgång kunna följa undervisningen i den högre klassen. Elev, som i högst tvenne ämnen erhållit vitsordet 4, uppflyttas till högre klass eller erhåller dimissionsbetyg, sedan han undergått godkänt förhör i dess ämnen.

Dimissionsbetyg undertecknas av direktionens ordförande och rektor.

5 kap.

Tillsyn

17 §.

Handelsskolan är i fråga om sitt ändamål och arbetsprogram underkastad landskapsstyrelsens tillsyn och kontroll samt skyldig att till landskapsstyrelsen ingiva de upplysningar som finnas nödiga. Landskapsstyrelsen fastställer formulären för de betyg som handelsskolan utger ävensom för de meddelanden som till landskapsstyrelsen skola insändas samt meddelar föreskrifter angående formen för årsberättelsen och om de uppgifter som i densamma skola intagas.

6 kap.

Särskilda stadganden

18 §.

Önskar den som icke är elev vid handelsskolan avlägga examen för erhållande av betyg över att han innehar kunskaper motsvarande fullständig lärokurs i handelsskolan, skall han under september eller januari månad anmäla sig för skolans rektor och därjämte förete frejdebrev samt utredning om tidigare studier. Innehar sökanden för studier vid handelsskolan nödiga förkunskaper

per och anser rektor, att sökanden därutöver innehar sådant kunskapsmått, att han sannolikt inom ett år är i stånd att avlägga examen, fastställer rektor examensordningen med iakttagande av att examen skall vara avlagd senast under den termin som följer på den under vilken sökanden anmält sig.

Examinand skall för varje termin han använt för examen erlægga den för handelsskolans ordinarie elever fastställda terminsavgiften samt till rektor och vederbörande lärare en ersättning, vars belopp skall fastställas i handelsskolans reglemente. Terminsavgiften och ersättningen skola erläggas oberoende därav om examinanden godkänts eller icke.

19 §.

Eleverna äro underkastade de bestämmelser angående disciplin som ingår i handelsskolans reglemente samt böra iakttaga för läroanstalten givna ordningsregler.

Överträdelse må bestraffas med tillrättavisning, kvarsättning eller relegering. I ordningsreglerna må härutöver bestämmas andra straff.

Relegering beslutes av direktionen, sedan eleven hörts av lärarkollegiet. Rektor må

avhålla elev från skolgång, till dess direktionen avgjort frågan om relegering.

20 §.

Lärare, som utnämnts eller förordnats till sin tjänst eller befattning, innan denna förordning trätt i kraft, och som fyllt kompetenskraven enligt tidigare gällande stadganden är fortfarande kompetent för den tjänst eller befattning som han innehar vid denna förordnings ikraftträdande.

21 §.

Direktion och rektor, som utsetts före denna förordnings ikraftträdande, kvarstår till utgången av den därvid fastställda mandattiden, därest icke skäl föreligga att dess förinnan utse ny direktion och rektor.

22 §.

Förslag till reglemente för handelsskolan bör inlämnas till landskapsstyrelsen före utgången av juli månad 1969.

23 §.

Denna förordning träder i kraft den 1 augusti 1968.

Mariehamn, den 13 juni 1968.

Lantråd MARTIN ISAKSSON

Lagberedningssekreterare Sune Carlsson

Nr 22—23 utgiven från tryckeriet den 1 aug. 1968
MARIEHAMN 1968 ÅLANDS TIDNINGS-TRYCKERI AB.